

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **G.B.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2025 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wyłączenie sędziego SSN W.K. od udziału w
rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN A.R. od udziału w rozpoznaniu wniosku o
wyłączenie SSN R.W. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej V KK 149/25,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario*,

postanowił
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Na skutek kasacji obrońcy G.B. przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa tego skazanego, zarejestrowana pod sygn. akt V KK 149/25. Sprawa ta została przydzielona do rozpoznania SSN M.S.. Po rozpoznaniu wniosku obrońcy skazanego, postanowieniem z dnia 14 maja 2025 r., V KK 149/25 [KRI 1014], Sąd Najwyższy wyłączył SSN M.S. od udziału w rozpoznaniu sprawy V KK 149/25.

Następnie sprawa ta została przydzielona do rozpoznania SSN R.W. Obrońca skazanego złożył wniosek o wyłączenie tego sędziego od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej, który został przydzielony do rozpoznania SSN A.R. Obrońca skazanego złożył również wniosek o wyłączenie SSN A.R. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN R.W. Wniosek ten został przydzielony do rozpoznania SSN W.K.

Pismem z dnia 24 czerwca 2025 r. (k. 129) obrońca skazanego złożył wniosek o wyłączenie SSN W.K. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN A.R. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN R.W. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej V KK 149/25. Obrońca wskazał, że istnieją uzasadnione wątpliwości co do bezstronności SSN W.K., który miałby rozpoznawać wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS), w sytuacji, gdy istnieją następujące okoliczności:

- orzekanie przez SSN W.K. w składach Sądu Najwyższego, w których zasiadają także sędziowie powołani na wniosek wadliwie ukształtowanej KRS;
- brak podpisu pod oświadczeniem o nieorzekaniu z ww. sędziami;
- niestosowanie się do uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), do której SSN W.K. złożył zdanie odrębne;
- stwierdzenie przez ww. sędziego braku nieprawidłowości w wyznaczeniu go do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego.

Obrońca powołał się również na standard międzynarodowy (orzecznictwo ETPCz i TSUE) w przedmiocie orzekania przez sąd z udziałem sędziów powołanych na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy nowelizującej. Wskazał, że skoro sednem wniosku o wyłączenie SSN A.R., jak również pierwotnego wniosku o wyłączenie SSN R.W., są okoliczności związane z powołaniem tych sędziów do pełnienia urzędu na wniosek wadliwie ukształtowanej KRS, a także uwzględniając, że kasacja zawiera zarzut wskazujący na uchybienie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na orzekanie przez sędziego powołanego w ww. procedurze, postawa sędziego W.K. nie daje rękojmi niezawisłego i bezstronnego orzekania w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Przedmiotem wniosku jest wyłączenie SSN W.K. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN A.R. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie

SSN R.W. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej V KK 149/25. W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r., I KZP 22/22 (OSNK 2023, z. 8, poz. 37), której nadano moc zasady prawnej, pojęcie „sprawy”, o jakim mowa w art. 40 i 41 § 1 k.p.k., odnosi się zarówno do sprawy głównej, rozumianej jako orzekanie w głównym przedmiocie procesu, jak również postępowań incydentalnych, w tym takich, które mają miejsce w ramach sprawy głównej. Dlatego też możliwe jest rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego w zaistniałej w tej sprawie konfiguracji procesowej.

Obróńca stara się wykazać, że ze względu na wskazane we wniosku okoliczności dotyczące SSN W.K. można przypuszczać jakie rozstrzygnięcie zapadnie w tej sprawie.

Argumentacja wniosku jest niezasadna. Opisywana przez obrońcę postawa SSN W.K. nie powoduje, że wyraził on pogląd na temat tego, jakie powinno zapaść rozstrzygnięcie w tej konkretnej sprawie. Sędzia SN W.K., składając zdanie odrębne do przywołanej wyżej uchwały połączonych Izb, wyraził jedynie swój ogólny pogląd prawny co do wykładni art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Poglądu tego nie można jednak utożsamiać z wyrażeniem stanowiska, że w sprawie skazanego G.B. nie należy wyłączać SSN A.R. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie sędziego.

Analiza orzecznictwa Sądu Najwyższego prowadzi do wniosku, że SSN W.K., rozpoznając wnioski o wyłączenie sędziego dotyczące orzekania przez sędziów powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS) orzekał w sposób odmienny od sugerowanego przez obrońcę, tj. wyłączał sędziów, o których mowa powyżej, od udziału w rozpoznaniu sprawy. W tych orzeczeniach powoływał się przede wszystkim na sedno zakazu *nemo iudex in causa sua* w sytuacji, gdyby sędziowie objęci wnioskiem o wyłączenie mieli odnosić się do zarzutów orzekania przez innego sędziego powołanego w tożsamej procedurze. Wskazując, że sędzia, którego dotyczy wniosek o wyłączenie został powołany na wniosek wadliwie ukształtowanej

KRS, jak również w ten sam sposób został powołany sędzia, którego – przykładowo – dotyczy zarzut kasacji, w uzasadnieniach orzeczeń SSN W.K. wskazywał, że udział takiego sędziego w rozpoznaniu sprawy „w odbiorze zewnętrznym mógłby zostać odebrany jako postąpienie nieutrwalające obrazu sądu jako organu działającego w warunkach bezstronności” (cytat za: postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2025 r., V KK 579/24 [KRI 899] i z dnia 3 lipca 2025 r., V KK 118/25 [KRI 1035]; por. również m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 marca 2022 r., II KO 27/22; z dnia 7 marca 2024 r., III KK 608/23 [KRI 378]; z dnia 26 czerwca 2024 r., III KO 84/24 [KRI 484]; z dnia 26 czerwca 2024 r., IV KK 511/23 [KRI 459]; z dnia 27 listopada 2024 r., V KK 433/24 [KRI 694]). Już tylko ta okoliczność, postrzegana samodzielnie, jest wystarczająca do tego, aby zniweczyć argumentację wnioskodawcy i nie uwzględnić wniosku o wyłączenie sędziego.

O istnieniu uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego prowadzących do jego wyłączenia na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. nie przesądza również fakt zasiadania przez SSN W.K. w składach orzekających wraz z sędziami powołanymi na wniosek wadliwie ukształtowanej KRS. Wady orzeczeń wydanych w takich składach determinowane są udziałem w ich wydaniu osób powołanych do pełnienia urzędu na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy nowelizującej. SSN W.K. takim sędzią nie jest, tym samym jego udział w wydawaniu orzeczeń przez sąd we wskazanym składzie jest okolicznością irrelevantną dla zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Nie jest też zasadne twierdzenie, że podstawą do wyłączenia powinno być orzekanie przez SSN W.K. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego. Kwestia prawidłowości powołania sędziów do ww. Izby, w tym udziału w tym procesie Prezydenta RP, jest przedmiotem sprawy zawisłej przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka – *Paweł Grzegorzczyk przeciwko Polsce*, skarga nr 2203/23, zakomunikowana rządowi dnia 16 stycznia 2023 r.; informacja o treści skargi dostępna w języku angielskim na stronie internetowej Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w bazie HUDOC). Sprawa ta nie została jeszcze rozstrzygnięta przez Trybunał.

Wypada zaznaczyć, że przyjmując punkt widzenia wyrażony we wniosku, rozstrzygnięcie tej sprawy byłoby istotnie utrudnione. Każdy z sędziów biorących

udział w wydaniu uchwały połączonych Izb, czy też wydający orzeczenia, w których odniósł się do kwestii orzekania przez sędziów powołanych na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy nowelizującej, wyraził swój pogląd prawny co do tej problematyki, niezależnie od tego, czy uczynił to poprzez akceptację tez i uzasadnienia uchwały połączonych Izb, czy też poprzez akceptację poglądu odmiennego. Podążając za argumentacją wniosku, wyłączeniu podlegać powinni wszyscy sędziowie biorący udział w wydaniu uchwały lub wypowiadający się już orzeczniczo w tej kwestii. Co więcej, powinno to mieć miejsce nie tylko w tej, ale w każdej sprawie, w której rozstrzygnięcie zależy od oceny zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z orzekaniem przez sąd, w składzie którego zasiadał sędzia powołany na wniosek KRS w kształcie nadanym ustawą nowelizującą. Takiej argumentacji nie sposób zaakceptować.

Podsumowując, wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie. Wnioskodawca nie przedstawił takich argumentów, które prowadziłyby do wniosku, że istnieją uzasadnione wątpliwości co do bezstronności SSN W.K., które powinny powodować jego wyłączenie w tej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł]